

4. jernbanepakke: Direktiv 2012/34 og Forordning 2007/1370

Statens **jernbanetilsyn**

jernbane • taubane • park og tivoli

Innledning

➤ Endringene

- Forordning 2007/1370
  - Kontrakt om offentlig tjeneste
  - Tilgang til rullende materiell
  - Overgangsordninger
- Direktiv 2012/34
  - Infrastrukturforvalters oppgaver
  - Forholdet mellom infrastrukturforvalter og jernbaneforetak
  - Koordinasjonsgruppe
  - Felles billettsystem
  - Begrensning av tilgang: Økonomisk likevekt

➤ Bygger på bestående regelverk

➤ Jernbanepakkene

Bakgrunn for forslagene

- Problemer Kommisjonen identifiserer
  - Lav kvalitet på tjenestene
  - Dårlig effektivitet og utnyttelse av offentlige midler
  - Årsaker:
    - Manglende konkurranse og interoperabilitet

- Kommisjonens formål med endringene
  - Styrke jernbanens konkurranseevne
  - Bedre utnyttelse av offentlige midler
  - Videreutvikle «Single European Rail Area»
  - Virkemidler:
    - Åpne det nasjonale persontransportmarkedet for konkurranse
    - Lik tilgang til jernbaneinfrastruktur. Like konkurransebetingelser.
    - Fokus på infrastrukturforvalters oppgaver
    - Koordinasjon mellom infrastrukturforvalter og jernbaneforetak

Åpning av det nasjonale markedet for passasjertransport

- Tildeling av støtte eller enerett skal skje ved inngåelse av kontrakt om offentlig tjeneste
- Kontrakt om offentlige tjeneste skal tildeles etter anbud
- Andre kan også få tilgang, dersom det ikke skader den økonomiske likevekten i kontrakten

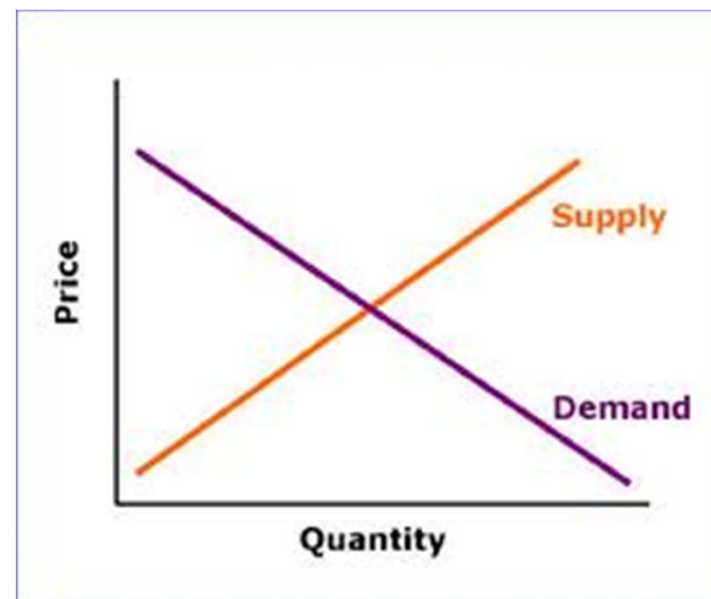

Begrensninger

- Øvre årlig grense for kontraktens størrelse
  - 10 mill. togkilometer
eller
  - En tredjedel av "det totale nasjonale passasjervolumet under kontrakt om offentlig tjenesteytelse"
- Adgang til direkteanskaffelser
  - Årlig verdi av kontrakten er mindre enn €5 000 000
eller
  - Kontrakten omfatter mindre enn 150 000 togkilometer årlig
- Begrensninger ved anbud
  - Adgang til å begrense antall kontrakter som kan tildeles ett og samme jernbaneforetak

Begrensninger forts.

- Beregning av økonomisk likevekt
  - Beregning dersom andre foretak ønsker tilgang
  - ...og dersom beregning blir forespurt
  - Markedsovervåker skal vurdere om den økonomiske likevekten i kontrakt om offentlig tjeneste vil kunne skades.

Tilgang til rullende materiell

- Medlemsstatene skal iverksette tiltak for å sikre tilgang til rullende materiell
  - Fleksibelt regelverk
  - Jernbaneloven § 8c gir departementet kompetanse til å pålegge NSB AS å stille egnet rullende materiell til disposisjon for annen virksomhet som tildeles avtale om persontransport med jernbane.

Felles billettsystem

- Systemet skal være kontrollert av en offentlig eller privat enhet
- eller*
- av en enhet bestående av alle jernbaneforetak som utfører passasjertransport
- Hensyn til passasjerene
- Ordning allerede etablert i Jernbaneloven § 8e

Overgangsordning

- Plikten til konkurranse om markedet i form av anbudsprosess gjelder fra 3. desember 2019
- Kontrakt om offentlig tjeneste tildelt i perioden 1. januar 2013 til 2. desember 2019 kan fortsette til den utløper, men likevel ikke lenger enn 31. desember 2022

Infrastrukturforvalters funksjoner

- Tydeliggjør de oppgavene som infrastrukturforvalter som skal utføre
  - Utvikling, drift og vedlikehold av infrastrukturen
    - Blant annet alle elementer i fordelingsprosessen
    - Grunnrutemodell

Separasjon mellom infrastrukturforvalter og jernbaneforetak

➤ Institusjonelt skille

- Juridisk skille ikke tilstrekkelig
- Ikke adgang til at samme enhet kan kontrollere både infrastrukturforvalter og jernbaneforetak på samme tid
- Visse unntak for bestående ordninger

Koordinasjonsgruppe

- Innspill fra aktørene om behov for
  - Vedlikehold og utvikling av infrastruktur
  - «*Performance targets*»
  - Nettveiledningen
  - Avgifter
  - Fordeling av infrastrukturkapasitet
  - Intermodalitet
  - Andre forhold i forbindelse med tilgang og bruk av infrastruktur og kvaliteten på ytelsene fra infrastrukturforvalter.